

Відгомін трудового літа

НАДИМ — БУДЗАГОНІВСЬКЕ ЩАСТЯ

«ТЕ, ЩО БУЛО ЗРОБЛЕНО, ТЕ, ЩО РОБИТЬСЯ В ЦЬОМУ СУВОРОМУ КРАЇ, — ЦЕ СПРАВЖНІЙ ПОДВИГ. І ТИМ СОТНЯМ ТИСЯЧ ЛЮДЕЙ, ЯКІ ЙОГО ЗДІЙСНЮЮТЬ, БАТЬКІВЩИНА ВІДДАЄ ДАНИНУ ЗАХОПЛЕННЯ І ГЛИБОКОЇ ПОВАГИ».

Л. І. БРЕЖНЕВ.

Забивали палі під основи бамовських будинків. За проектом палі повинні юйти в землю на глибину п'ятдесяти метрів, але через 60 сантиметрів — вічна мерзота... Так ось вона яка, сурова надимська земля! Земля, на якій звели поверхи житлових будинків, гуртожитків, кілометри залізниць, автомобільних доріг, теплотрас, компресорні станції, котельні, забетоновані злотні смуги. Земля, де за вісім років виросло місто Надим, у кожній будівлі якого — праця натрудження влітку студентських рук.

«Надим» у перекладі з ненецької означає «щастя». Там, у віддаленому куточку Тюменського краю, студенти-харків'яни будують щасливе життя.

Північне місто Надим. До нього не так уже і легко дістатися: більше трохи діб поїздом, далі — теплоходом або вертолітом. За цей час можна перезарядитися, здріжитися, вивчити масу нових пісень, скласти пірші, стати однією з найближчими у світі людей...

Спеціальний студентський ешелон від'їхав не скоро. Довго вантажили хлопці та дівчата рюкзаки, мішки, ящики з продуктами. Довго не міг атомонитися збудженістю, радісністю народ.

А їдея у поїзді розпочалася будзагонівське життя. Командири, комісари перевірляли склад бійців, звільнявали оформлення документів. У шлагбаумному вагоні — перші «п'ятнадцяті» командного складу. Загони зброяні, інструктовані. З'явилася перша «бліскавка», випускає спільнот, смайлети. Починалася студентський будзагонівський загін.

Цьому незвичайному святі. Тому, мабуть, потяглися до цього колективу гости з інших загонів.

Надимський зональний штаб міста Харкова, У червоному куточку гуртожитку комсомольсько-молодіжного тресту «Планігабуд» розставляють стільки, столи, систематизують папки з документами начальник штабу Юрій Дудченко, командир зонального СБЗ Олександр Красножон, комісар Василь Силантьев... Через півгодини вони відвідають виробничі об'єкти, будівельну управління, табір бійців. З'ясують, де непорядки, вживуть операційних заходів.

Навігація у Надимі — коротенькі три місяці. За цей час треба забезпечити місто цементом, солярюкою, будматеріалами, устаткуванням, арматурою, фарбою, телевізорами, холодильниками, меблями і навіть гвіздками. Справді — літо зиму діє.

І це добре розуміють Михайло Одарюк, Георгій Сухов, Павло Івлев, Олександр Биков та інші бійці СБЗ «Атланта». Оці два будзагонівські місяці саме вони виконують навантажувально-розвантажувальні роботи на причалі тресту «Надимгазжитбуд». На все літо економ-факівці ХДУ — хазій причалу: крім бійців «Атланти», кранівників та начальника дільниці Н. Х. Урманцева на цьому виробничому майданчику — юдиного робітника.

кої думки командир, комісар та й інші бійці загону. Ветеранів посилають на найважчі ділянки (тому й працюють вони тільки у нічну зміну). Роботи вистачає — заливають бітуром дах будівлі очисних споруд. Лише на кілька хвилин перервали роботу.

Про кожну з бригад «Ориона» можна написати окрему розповідь. І роботи у них цікаві. Пощастілі бійцям з бригади Владі Афанас'єва. Це до них приходили надимчани з словами щирої подяки: «спасибі» — за прокладені тротуари, бетонні доріжки замість протоптаніх стежок.

...Коли настає вечір, коли серед напруженого трудового дня віддається вільна хвилинка, коли у когось в очах журба від того, що одержав поганого листа або просто засумував за домом, Женя Бобков бере в руки гітару. І звуки прінечного, чистого голосу наповнюють низькі склепіння палаток або дощаної столової. А поруч з комісаром сідають Серьожа Голубенко, Саша Павлов, Любя Павленко та багато інших бійців СБЗ «Орион», студенти факультету іноземних мов Харківського університету. І в цьому великому, тісному колі друзів — колектив. Згуртований, дружний. А центр колективу, його стрижень — комісар Женя Бобков.

Так уже вийшло, що для мене СБЗ

зонт», які працюють в оздоблювально-му БУ-18, вже зараз — пральний-кембінат, кінотеатр, магазини, житлові будинки. Було ще багато дрібних, непомітних робіт.

Найбільший, найсерйозніший об'єкт — банно-пральний комбінат. Коли бригада Леоніда Колесникова (бригада штукатурів — Сергій Редькін, Андріанік Халефян, Олександр Жолдак, Олександр Ільченко, Микола Савін) за два дні виконали тижневу норму, раділи всім загоном.

...У Надимі немає театрів, клубів. Кінотеатр — лише один на все місто. Тому саме тут кожного вечора збираються надимчани.

Коли приїхали до Надима бійці «Горизонта», кінотеатр був облізлим, руїдним, негарним. Ігор Тулузов, Віктор боғбэзчын, Сергій Седіх, Микола Зук настільки красивим, що надимчани діялими.

Вертольот піднімається над Надимом. Під нами — чотири літери — «СРСР» (так води, котельні, компресорні...), заги — болота, тайга, лісостепуна. З висоти позбавлені

НАДИМ — Б

«ТЕ, ЩО БУЛО ЗРОБЛЕНО, ТЕ, ЩО РО
ЯКІ ЙОГО ЗДІЙСНЮЮТЬ, БАТЬКІВЩ

Забивали палі під основи бамовських будинків. За проектом палі повинні увійти в землю на глибину півтора метри, але через 60 сантиметрів — вічна мерзлота... Так ось вона яка, сувора надимська земля! Земля, на якій звели поверхні житлових будинків, гуртожитків, кілометри залізниць, автомобільних доріг, теплотрас, компресорні станції, котельні, забетоновані зльотні смуги. Земля, де за вісім років виросло місто Надим, у кожній будівлі якого — праця натруджених влітку студентських рук.

«Надим» у перекладі з ненецької означає «щастя». Там, у віддаленому куточку Тюменського краю, студенти-харків'яни будують щасливе життя.

Північне місто Надим. До нього не так уже й легко дістатися: більше трьох діб поїздом, далі — теплоходом або вертолітом. За цей час можна перезнайомитися, здружитися, вивчити масу нових пісень, скласти вірші, стати однією з найближчими у світі людьми, у

цьому потягах:

Надим У. Черсько-М. Ставль папки Дудченко Сандра Тьев... робни бійців ратив

На місяці сто і ми, у телеграфі на году

Північне місто Надим. До нього не так уже й легко дістатися: більше трьох діб поїздом, далі — теплоходом або вертолітом. За цей час можна перезнайомитися, здружитися, вивчити масу нових пісень, скласти вірші, стати одні для одного найближчими у світі людьми...

Спеціальний студентський ешелон від'їхав не скоро. Довго вантажили хлопці та дівчата рюкзаки, мішки, ящики з продуктами. Довго не міг вгомонитися збуджений, радісний народ.

А вдень у поїзді розпочалося будзагонівське життя. Командири, комісари перевіряли склад бійців, закінчували оформлення документації. У штабному вагоні — перші «п'ятихвилинки» командного складу. Загонові збори, інструктаж. З'явилися перші «бліскавки», випуски стінгазет, санбюлетені. Починався студентський будівельний загін.

«Горизонт», «Альтаир» з фізичного, «Атлант» з економфаку, «Прометей», «Пламя», «Ударний» з механіко-математичного, «Електрон» з фізтеху, «Орион» з факультету іноземних мов, «Штурм», «Імпульс» з радіофізичного. Бійці цих університетських будзагонів ще у поїзді відчули, що у колективі їх об'єднує щось значно глибше, ніж спільність цілей, труднощі, які мають подолати.

...Дзвенить гітара в руках Ані Сосницької, співають Лена Демченко, Наташа Мандрика, читають вірші, гуморески Ніна Волошенко, Надя Дроздова, хвацько витаньовує «циганочку» Надя Карапуба. Конкурс художньої самодіяльності — цілий етап у дорожному житті «Ударного». А потім усі разом розспівують студентські пісні.

Жіночий будзагін — публіка приваблива. Не було відбою від бажаючих виконувати пісні саме в цій принадній частині ешелону. Сюди тягнулися зграйки гостей з гітарами з інших загонів (взагалі, гітара — своєрідна прикмета студентського будзагону). На столиках купе «Ударного» розпалилися шахові бatalії.

Дорога — це не просто кілометри, перелічені колесами поїзду. Це і невмовкаючі пісні, і з лету складені вірші, і різноманітні ігри, жарти, сміх, спалахи студентської вигадки, фантазії. Це і тривалі стоянки поїзду, коли на перон (або на галявину поруч з нещодавно прокладеною вузькоколійкою) висипає багатолікий люд пасажирів студентського ешелону, коли наспіх вишикуються групки для фотографування, опускаються у поштові скриньки перші листи. А на столиках вагонів з'являються букетики придорожніх квітів...

ми, устали
телевізор
і навіть
годує.

І це ді-
рюк, Геор-
сандр Біл-
Оці два б-
виконують-
жуvalальні
димгазжи
факівці Х-
ців «Атла-
дільниці 1-
робничом-
бітника.

Іх 39. І
ні вперше
ки. Студ-
учить їх х-

...Вдень
vantажenі
з Лабитнан-
одну брига-
водиться н-

Вранці п-
самоскиди.
швидкість,
vantажує б-
на. Робота
можуть обі-
ють vantаж-
го дня) бій-
того ж, при-
fічним мат-

Саме в-
що здатна,
рисності сві-
Добре, що
склався саме-
ний клімат.

Студентсь-
перша ви-

Дерев'яні будиночки збігають до Обі. На вулицях, на подвір'ях — численні купки дров. Вздовж дороги коло хвірток — бочки з водою. Раз на день єюди прїїжджає машина з написом «вода» (її везуть з Уральських гір). Дивно бачити звичні вивіски — «гастроном», «універмаг» — над входом у малесенькі дерев'яні будиночки.

Ми не знали, що у цьому заполярному місті Лабитнанги нам доведеться провести три дні. Три дні тяжкого небробства. Кажуть, поїзд прийшов значно раніше, ніж одержали телеграму. А втім, розбиратися, хто винуватий, не було часу. Головне — бійців СБЗ ніхто не зустрічав, керівництво тресту «Північгазбуд» не потурбувалося про своєчасне перекинення загонів у Надим (ось і перші труднощі, перші розчарування!)

Кілька загонів переправили на місця дислокації вертолітами. «Імпульс» приступив до роботи у Лабитнангах (будували дитячий садок, 12-квартирний житловий будинок). Решта сиділи на рюкзаках — чекали. Неважко уявити моральне зношування бійців та матеріальний збиток від простою загонів, готових у будь-яку хвилину приступити до роботи. І як тут важливо не втратити студентський ентузіазм, не упустити стрижневого початку, що визначає студентський будівельний загін!

Студенти — народ терплячий, витривалий, без журній. Стоянка під-похідному — у спортзалі. А тут ще свято: у Петі Цимбала, бійця загону «Орион», день народження. У кутку поставили лави, рюкзаки; на них розташувалися бійці «Ориона». На одному з рюкзаків гордо сидів іменинник з мережаною ложкою в руках. Але найприємніший падарунок — пісні друзів, імпровізований концерт, що влаштували студенти факультету іноземних мов. І щось притягуюче, по-студентському цікаве було у

Нестерпна співстворюють враги заглиблюють тер зриває куст нагадує швидше Північ. За три так, що тобі з А через кілька (температура — вже замучили.. що обличчя вибагато і вдень

Особливо багде і розташувані куються вісім м. Харкова. Здалися на щоглах ризонта», «Удастаранням поччі бойовий, робочі падають духом. виходять на почорна стіна, бійчики про день мітися і, звичайно рі — спортивні і

Новачків Північ тут нагадують ініціальність бідна, низира на ягоди та ви, яких ми, маємо — розмах крайньої тундри.

Бросало і в співакували «літамент, земля з лодьдовому вітряні місця не кидками «добре» та

Розрізуєчи «Урал» мчить тонною дорогою мною — командашай та комісар до «нічного об

...Біля корпуса чають нас Євген Подкопаєв, Семандр Казьва — Північі всі вони покластися — ні

цьому незвичайному святі. Тому, мабуть, потяглися до цього колективу гості з інших загонів.

Надимський зональний штаб міста Харкова. У червоному куточку гуртожитку комсомольсько-молодіжного тресту «Північгазбуд» розставляють стільці, столи, систематизують папки з документами начальник штабу Юрій Дудченко, командир зонального СБЗ Олександр Красножон, комісар Василь Силантьєв... Через півгодини вони відвідають виробничі об'єкти, будівельні управління, табір бійців. З'ясують, де непорядки, вживуть оперативних заходів.

Навігація у Надимі — коротенькі три місяці. За цей час треба забезпечити місто цементом, соляркою, будматеріалами, устаткуванням, арматурою, фарбою, телевізорами, холодильниками, меблями і навіть гвіздками. Справді — літо зиму годує.

І це добре розуміють Михайло Одарюк, Георгій Сухов, Павло Івлев, Олександр Биков та інші бійці СБЗ «Атлант». Оці два будзагонівські місяці саме вони виконують навантажувально-розвантажувальні роботи на причалі тресту «Надимгазжитлобуд». На все літо економфаківці ХДУ — хазяї причалу: крім бійців «Атланту», кранівників та начальника дільниці Н. Х. Урманцева на цьому виробничому майданчику — жодного робітника.

Їх 39. І лише десять з них у будзагоні вперше. Спеціальність — стропальники. Студентський будівельний загін учить їх хазяйнувати, вчить працювати

кої думки бійці загасили найважчі тільки чає — зали очисних с перервали. Про кожного писати окремо, цікаві. Політологі Афанасій Надимчанин «спасибі» — тонні доріжок.

...Коли на пруженого вільна хвиля журба від листа або Женя Бобкі приємною низькі щаної столи дають Сергілов, Люба Ілліців СБЗ «Сіноземних тету. І в цих друзів — ний. А цен — комісар

Так уже «Орион» під особистості я побачила роботу. Ст

дівча-
стами.
радіс-
гонів-
вірляли
доку-
п'яти-
ї збо-
авки»,
нався

Оці два будзагонівські місяці саме вони виконують навантажувально-розвантажувальні роботи на причалі тресту «Надимгазжитлобуд». На все літо економфаківці ХДУ — хазяї причалу: крім бійців «Атланту», кранівників та начальника дільниці Н. Х. Урманцева на цьому виробничому майданчику — жодного робітника.

«Атламя»,
«Електру іно-
радіо-
дзаго-
тив їх
ньість
щкої,
дрика,
шленко,
«Цига-
жньої
кному
озспі-
ра. Не
пісні
Сюди
інших
икме-
их ку-
алії.
ерелі-
ї піс-
ні іг-
игад-
у, ко-
мешо-
силає
ького
рупки
штові
ваго-
кії

Іх 39. І лише десять з них у будзагоні вперше. Спеціальність — стропальники. Студентський будівельний загін учить їх хазяйнувати, вчить працювати.

...Вдень і вночі йдуть рікою Надим на вантажені баржі — з Сургуту, з Тюмені, з Лабітнангів. На березі змінюють одну одну бригади «Атланта». Працювати доводиться навіть у нічний час.

Вранці причал оживає: резуть крани, самоскиди. Роботи багато. Потрібні швидкість, оперативність. Спритно розвантажує баржі бригада Сергія Шипуліна. Робота небезпечна: кожної хвилини можуть обірватися троси, що утримують вантаж. Тому сьогодні (як і кожного дня) бійці пройшли інструктаж. До того ж, прийшли баржі з новим, специфічним матеріалом.

Саме в СБЗ людина перевіряє, на що здатна, проходить почуттям корисності своєї праці для суспільства. Добре, що у будзагоні економфаку склався саме такий морально-психологічний клімат.

лов,
ців
інозе-
тету.
друз-
ний.
— кс
Так
«Ори-
особи
я по-
робот-
психо-
найти
веден-
ки у
строїт-
нічний
ант ви-
будів-
перед-
ною,
Нед
Щось
коміса-
м'яних
відбуд-
лишил
чітке
вміння
лати і
оточую-
13 се-
ськогодні
поміт

рика, одну бригади «Атланта». Працювати доводиться навіть у нічний час.

Вранці приchal оживає: резуть крани, самоскиди. Роботи багато. Потрібні швидкість, оперативність. Спритно розвантажує баржі бригада Сергія Шипуліна. Робота небезпечна: кожної хвилини можуть обірватися троси, що утримують вантаж. Тому сьогодні (як і кожного дня) бійці пройшли інструктаж. До того ж, прийшли баржі з новим, специфічним матеріалом.

Саме в СБЗ людина перевіряє, на що здатна, проймається почуттям корисності своєї праці для суспільства. Добре, що у будзагоні економфаку склався саме такий морально-психологічний клімат.

Студентський будівельний загін — перша виробнича школа.

Нестерпна спека. Північна спека. Піски, що створюють враження пустинних барханів (ноги заглиблюються буквально по коліна). Вітер зриває хустки, забиває очі піском. Усе це нагадує швидше Середню Азію, ніж далеку Північ. За три-п'ять днів встигаєш загоріти так, що тобі заздрять гості південних місць. А через кілька днів — дощі. Осінній холод (температура — близько нуля). Комарі. Вони вже замучили... Вранці замість води вмивашся «детою». Вночі просипаєшся від того, що обличчя вкрите комарями, мошвою. Їх багато і вдень (і від того навіть важко їсти).

Особливо багато комарів на березі озера, де і розташувався спільнота.

до Обі.
нні куп-
ірток —
ди при-
» (її ве-
бачити
«універ-
сі дере-

юлярно-
зедеться
кого не-
значно
. А втім,
е було
о не зу-
ївнічгаз-
зоєчасне
сь і пер-
я!)

на місця
«Імпульс»
нгах (бу-
ртирний
нділи на
зити мо-
теріаль-
ів, готов-
літи до
втратити
упустити
чає сту-

зитрива-
тохідно-

Нестерпна спека. Північна спека. Піски, що створюють враження пустинних барханів (ноги заглиблюються буквально по коліна). Вітер зриває хустки, забиває очі піском. Усе це нагадує швидше Середню Азію, ніж далеку Північ. За три-п'ять днів встигаєш загоріти так, що тобі заздрять гості південних місць. А через кілька днів — дощі. Осінній холод (температура — близько нуля). Комарі. Вони вже замучили... Вранці замість води вмивавшся «детою». Вночі просипаєшся від того, що обличчя вкрите комарями, мошвою. Іх багато і вдень (і від того навіть важко їсти).

Особливо багато комарів на березі озера, де і розташувався спільній табір. Тут дислокуються вісім загонів Надимського ЗСБЗ м. Харкова. Здалека видніються червоні прапорці на щоглах «Електрона», «Ориона», «Горизонта», «Ударного»... Всупереч посиленим старанням полчищ комарів настрій у бійців бойовий, робочий. Дівчата і хлопці не зачепають духом. Навіть навпаки: коли комарі виходять на полювання і перед обличчям — чорна стіна, бійці біля вогнища. Щоб поговорити про день минулий, про роботу, повеселитися і, звичайно, поспівати під гітару. Ввечері — спортивні ігри, змагання.

Новачків Північ вразила: переміни погоди тут нагадують качання на гойдалці. Рослинність бідна, низькоросла. Земля дуже щедра на ягоди та гриби. Маса комарів та мошви, яких ми, мабуть, скоро полюбимо. А головне — розмах будівництва серед боліт, безкрайньої тундри.

Бросало і в спеку, і в холод. З усіх боків атакували «літаючи п'явки», клуботався цемент, земля з лопат пурхала метеликами, на льодовому вітрі дерев'яніли руки. Але робочі місця не кидали. Об'єкти здавали з оцінками «добре» та «відмінно».

Розрізуєчи фарами нічну темряву,

Ч: пр
Сп
у спі
майд
«Фото
га» в
диро
міськ
управ
молод
чили
Піз
конце
Урені
никам
Свя
тазії
ритуа
женн
ськог
особл

Бу
будз
но в
ти д
льок
ни з
й ск
студ
За
ни—
но в
обое
підн
бути

Мі
четв
мал:
заго
шій

ісця
льс»
(бу-
рний
и на
мо-
іаль-
'ото-
и до-
тити
тити
сту-

ива-
дно-
Пе-
день
лави,
Бійці
гор-
юж-
ода-
зний
фа-
итя-
о у

чорна стіна, бійці біля вогнища. Щоб поговорити про день минулий, про роботу, повеселитися і, звичайно, поспівати під гітару. Ввечері — спортивні ігри, змагання.

Новачків Північ вразила: переміни погоди тут нагадують качання на гойдалці. Рослинність бідна, низькоросла. Земля дуже щедра на ягоди та гриби. Маса комарів та мошви, яких ми, мабуть, скоро полюбимо. А головне — розмах будівництва серед боліт, безкрайньої тундри.

Бросало і в спеку, і в холод. З усіх боків атакували «літаючи п'явки», клуботався цемент, земля з лопат пурхала метеликами, на льодовому вітрі дерев'яніли руки. Але робочі місця не кидали. Об'єкти здавали з оцінками «добре» та «відмінно».

Розрізуєчи фарами нічну темряву, «Урал» мчить тільки-но прокладеною бетонною дорогою. У машині поруч зі мною — командир «Ориона» Ваня Грушай та комісар Женя Бобков. Ми їдемо до «нічного об'єкта».

...Біля корпусу очисних споруд зустрічають нас Євген Коваленко, Олександр Подкопаєв, Сергій Голубенко, Олександр Казьва — бригада ветеранів. На Півночі всі вони втретє. На них можна покластися — ніколи не підведуть. Та-

льон
ни
й сн
студ
За
ни—
но в
обо
підн
бути
М
четв
мал
заго
шій
поме
нощ

Пр
стан
бува
капр
боту
Фі
туря
будо

ГОНІВСЬКЕ

РОМУ КРАЇ, — ЦЕ СПРАВЖНІЙ ПОДВИГ. І
ЗАХОПЛЕННЯ І ГЛИБОКОЇ ПОВАГИ».

абути, кої думки командир, комісар та й інші зонт
і з ін- бійці загону. Ветеранів посилають на му в
аркова. найважчі ділянки (тому й працюють во- нат,
хомоль- ни тільки у нічну зміну). Роботи виста- ки.
» роз- чає — заливають бітумом дах будівлі робі
изують очисних споруд. Лише на кілька хвилин На
Юрій хвилинка перервали роботу.

Про кожну з бригад «Ориона» можна банк
писати окрему розповідь. І роботи у них Лео
цікаві. Пощастило бійцям з бригади Володі рів -
Афанасьєва. Це до них приходили Оле
надимчани з словами щирої подяки: Мик
«спасибі» — за прокладені тротуари, неву
бетонні доріжки замість протоптаніх сте- ...
жок.

...Коли настає вечір, коли серед напруженого трудового дня видається вільна хвилинка, коли у когось в очах журба від того, що одержав поганого листа або просто засумував за домом, Женя Бобков бере в руки гітару. І звуки приемного, чистого голосу наповнюють низькі склепіння палатки або до-

протенькі три
заспечити мі-
будматеріала-
рою, фарбою,
ами, меблями
і — літо зиму

Лихайло Ода-
Івлев, Олекс-
СБЗ «Атлант».
ці саме вони
ньо-розванта-
ї, тресту «На-
літо економ-
лу: крім бій-
та начальника
на цьому ви-
ходного ро-

их у будзаго-
— стропальни-
ельний загін
тъ працювати.
ю Надим на-
ту, з Тюмені,
ліннюють одна
рацювати до-
с.

резуть крани,
о. Потрібні
спритно роз-
ргія Шипулі-
кної хвилини
що утриму-
(як і кожно-
руктаж. До-
овим, специ-

ревіряє, на
очуттям ко-
суспільства.
економфаку
— психологіч-
ий загін —

тонні доріжки замість протоптаніх сте-
жок.

...Коли настає вечір, коли серед напруженого трудового дня видається вільна хвилинка, коли у когось в очах журба від того, що одержав поганого листа або просто засумував за домом, Женя Бобков бере в руки гітару. І звуки приємного, чистого голосу наповнюють низькі склепіння палатки або дощаної столової. А поруч з комісаром сідають Серьожа Голубенко, Саша Павлов, Люба Павленко та багато інших бійців СБЗ «Орион», студенти факультету іноземних мов Харківського університету. І в цьому великому, тісному колі друзів — колектив. Згуртований, дружний. А центр колективу, його стрижень — комісар Женя Бобков.

Так уже вийшло, що для мене СБЗ «Орион» переломився через призму особистості комісара. З різних ракурсів я побачила багатогранну комісарську роботу. Створити добрий соціально-психологічний клімат у будзагоні, віднайти цікаві, нестандартні форми проведення громадсько-політичної практики у третьому, трудовому, зуміти настроїти бійців на робочу хвилю навіть у нічний час, відшукати оптимальний варіант виховання підлітків у студентському будівельному загоні — для цього насамперед треба бути самому неординарною, цікавою, глибокою людиною.

Недарма їх називають комісарами. Щось залишилося в них від тих даліх комісарів у кожанках — комісарів полу-м'яких років громадянської війни, часів відбудови народного господарства. Залишилося прагнення вірити у майбутнє, чітке розуміння нинішнього моменту, вміння горіти самому та примусити палати інших, бажання відчути себе та оточуючих.

13 серпня. Вранці відкриваеш очі і згадуеш: сьогодні свято. Навіть подвійне: День студентських будівельних загонів та День будівельника. Здається, тепліше стало на Півночі: привітно світить сонечко і радісно на душі. Спочатку — шикання на майданчику,

нотеатр — лише с
му саме тут кожн
ся надимчани.

Коли приїхали д
ризонт», кінотеат
дим, негарним. Іgor
гобсящий, Сергій
фарбували кіноте
настільки красивим
кували — значить,
леними.

Вертольот піднім
Під нами — чотири
вистроєні житлові
води, котельні, ком
ги — болота, тайга,
здається, ніби при
позвавлена життя...
зовсім інакше: саме
трів нафтової та га
Тюменської області
та.

Пам'ять про себе
залишають студент
далекому, сувором

Минули дні літні
кінчено. Лише зара
віщо їм, оцім юна
лених формених
будівельний загін?

Коли бійці СБЗ
радіофізичного фар
ли на місце дислон
знали, як складают
ти стяжку даху і ш
дерев'яна кладка.
са» покидають Лаб
лярній землі залиши
рук — дитячий садок
но студентський Зн
тирний житловий б

...День останній.
мають дерев'яні бу

День останній.
Згадують дні будз
неповторні, незабу

Труднощі? Не по

специ- відбудови народного господарства. За-
тряє, на лишилося прагнення вірити у майбутнє,
там ко- чітке розуміння нинішнього моменту,
тільства. вміння горіти самому та примусити па-
юмфаку лати інших, бажання відчути себе та
хологіч- оточуючих.

загін —

їсси, що
анів (но-
нна). Ві-
л. Усе це
далеку
загоріти
их місць.
холод
рі. Вони
вмива-
йд того,
вою. Іх
ко їсти).
і озера,
дисло-
ЗСБЗ
рні пра-
а», «Го-
силенім
бійців
е заче-
комарі
ччям —
погово-
весели-
Вече-

13 серпня. Вранці відкриваєш очі і згадуєш: сьогодні свято. Навіть подвійне: День студенських будівельних загонів та День будівельника. Здається, тепліше стало на Півночі: привітно світить сонечко і радісно на душі.

Спочатку — шикування на урочисту лінійку у спільному таборі. Потім дружно вийшли на майданчик перед кінотеатром. Командири «Фотона», «Сигнала», «Електрона», «Аргонавта» віддають рапорти О. Красножону, командиру ЗСБЗ. Мітинг розпочався. Секретарі міському комсомолу, представники трестів, управлінь, де працюють студенти, привітали молодих будівельників з вузів Харкова, вручили їм Почесні грамоти.

Пізніше жителі Надима побачили чудовий концерт агітбригад харків'ян та киян (бійців Уренгойського ЗСБЗ м. Києва), стали болільниками та учасниками спортивних змагань.

Святковий обід, де виявили максимум фантазії та вміння кухарі загонів, незвичайний ритуал посвящення новачків у бійці, нагородження ветеранів почесними медалями Надимського ЗСБЗ — усе це зробило День СБЗ поособливому дорогим та незабутнім.

Бути кухарем — справа нелегка. А в будзагоні — тим більше. Доводиться рано вставати та пізно лягати, перетягувати десятки котлів, каструль та каструльок, допомагати розвантажувати машини з продовольством та інше, інше, що складає повсякденну працю кухаря.

дисло-
ЗСБЗ
ні пра-
», «Го-
мленим
бійців
заче-
комарі
ччям —
погово-
весели-
Ввече-

погоди
Рослин-
є щед-
а мош-
А го-
т, без-

к боків
вся це-
ми, на
робо-
з оцін-

мряву,
ю бе-
руч зі
Гру-
їдемо

устрі-
сандр
Олек-
ів. На
мокки
сь, Та-

ження ветеранів почесними медалями Надим-
ського ЗСБЗ — усе це зробило День СБЗ по-
особливому дорогим та незабутнім.

ну Віт-
багатьо-
моти, —
церт —

Бути кухарем — справа нелегка. А в будзагоні — тим більше. Доводиться рано вставати та пізно лягати, перетягувати десятки котлів, каструль та каструльок, допомагати розвантажувати машини з продовольством та інше, інше, що й складає повсякденну працю кухаря у студентському будівельному загоні.

Залишається дивуватися, як дві дівчина—кухарі «Пламени»—не тільки успішно впоруються з численними своїми обов'язками, але й зберігають сили, щоб піднести настрій бійцям: пожартувати, бути веселими, життєрадісними.

Минулого року Оля Долбіна (зараз — четвертокурсниця мехмату) працювала маляром у складі СБЗ «Ударний». Будзагонівське загартування, мабуть, у більшій мірі, ніж «професійне» вміння допомогло Олі зробити крок через труднощі.

Праця оздоблювальників залежить від стану неба. Не можна, наприклад, фарбувати у дощ. А погода у Приполяр'ї капризна, впливає і на настрій, і на роботу.

Фізфаківці прикрашають місто. Штукатурять, фарбують житлові та виробничі будови. На рахунку бійців СБЗ «Гори-

Треті
папці :
мову ц
дентів
капітал
значилс
Всесвітн
тів у Га
рін, Пал
ванців,
23 агітб
тами, 89
Побудув
передал
нали трь
ли клуб
добрих

Ось та
ті вивед
м. Харко
лі.

та й інші зонти», які працюють в оздоблювальному БУ-18, вже зараз — пральний комбінат, кінотеатр, магазини, житлові будинки. Було ще багато дрібних, непомітних робіт.

Найбільший, найсерйозніший об'єкт — банно-пральний комбінат. Коли бригада Леоніда Колесникова (бригада штукатурів — Сергій Редькін, Андранік Халафян, Олександр Жолдак, Олександр Ільченко, Микола Савін) за два дні виконали тижневу норму, раділи всім загоном.

...У Надимі немає театрів, клубів. Кінотеатр — лише один на все місто. Тому саме тут кожного вечора збираються надимчани.

Коли приїхали до Надима бійці «Горизонта», кінотеатр був облізлим, рудим, негарним. Ігор Тулузов, Віктор Бобосящий, Сергій Сєдих, Микола Зуев фарбували кінотеатр. І зробили його настільки красивим, що надимчани дякували — значить, залишилися задоволеними.

Вертольот піднімається над Надимом. Під нами — чотири літери — «СРСР» (так вистроєні житлові будинки міста), — заводи, котельні, компресорні... А навколо — болота, тайга, пісочундра. З висоти

енко, Саша Пав-
а багато інших бій-
уденти факультету
вського універси-
тету, тісному колі
Згуртований, друж-
иву, його стрижень
ков.

що для мене СБЗ
я через призму
з різних ракурсів
транну комісарську
добрий соціально-
ят у будзагоні, від-
надартні форми про-
р-політичної практи-
удовому, зуміти на-
обочу хвилю навіть у
ти оптимальний варі-
тків у студентському
— для цього насам-
самому неординар-
окою людиною.
зывають комісарами.
их від тих далеких
х — комісарів полу-
цянської війни, часів
го господарства. За-
я вірити у майбутнє,
иншнього моменту,
му та примусити па-
ння відчути себе та

відкриваеш очі і згадуєш:
ъ подайне: День сту-
к загонів та День буді-
тельщів стало на Півно-
чночко і радісно на душі.
на урочисту лінійку
потім дружно вийшли на
шютеатром. Командири
«Електрона», «Аргонав-
тів», «Красножону», коман-
дрозповідає. Секретарі
представники трестів,
студенти, привітали
а з вузів Харкова, вру-
чили побачили чудовий
арків'я та хиян (бійців
и. Києва), стали боліль-
ми спортивних змагань,
виявили максимум фан-
ерії захопів, незвичайний
захватчів у бійців, нагород-
жених медалями Надим-
га зробило День СБЗ по-
така незабутім,

справа келегка. А в
ільше. Доводиться ра-
но лягти, перетягувати
каструль та каструль-
розвантажувати машин-
кою до... інші

Вертольот піднімається над Надимом.
Під нами — чотири літери — «СРСР» (так
вистроєні житлові будинки міста), — за-
води, котельні, компресорні... А навкру-
ги — болота, тайга, лісотундра. З висоти
здається, ніби природа Півночі мертві,
позбавлена життя... Але насправді все
зовсім інакше: саме тут, в одному з цен-
тров нафтової та газової промисловості
Тюменської області, клекоче пульс жит-
тя.

Пам'ять про себе — помітну, відчутну —
залишають студенти-харків'яни у цьому
далекому, суворому краї.

Минули дні літньої праці. Роботи за-
кінчено. Лише зараз замислилися: а на-
віщо їм, оцим юнакам та дівчатам у зе-
лених формених куртках, студентський
будівельний загін?

Коли бійці СБЗ «Імпульс», студенти
радіофізичного факультету ХДУ, приїхали
на місце дислокації, багато з них не
знали, як складають будинок, як зроби-
ти стяжку даху і що таке цегляна або
дерев'яна кладка. Зараз бійці «Імпуль-
са» покидають Лабитнанги. А на запо-
лярній землі залишається творіння їхніх
рук — дитячий садок, за який присудже-
но студентський Знак якості, та 12-квар-
тирний житловий будинок.

...День останній. Знімають палатки, ла-
мають дерев'яні будівлі. Табір порожніє.

День останній. Підбивають підсумки.
Згадують дні будзагенівського життя —
неповторні, незабутні.

Труднощі? Не постачали будматеріала-
ми, механізмами, простоювали. Прига-
дують. І лише потім додають: не було
води, електрики...

Їх ніколи не зрозумієш, цих студентів.
Вони можуть десять днів сидіти без хлі-
ба і мовчати, півтора дні без гвіздків —
і бунтувати. І радіти кожній привезеній
цеглині.

...Надим прощається з студентськими
будівельними загонами. Трест «Надимгаз-
житлобуд» проводжає бійців «Атланта»,
Олександру Мікіші, Миколі Хлудєєву,
Сергію Шипуліну, Віталію Сауку, Євге-
ну Вітанову, Олександру Калмикову та
багатьом іншим вручають Почесні гра-
моти, цінні подарунки. Святковий кон-
церт — останній.

Третій, трудовий, закінчено. У товстій
папці...

житлобуд» проводжав Олександру Мікіші, Миколі Хлудєєву, Сергію Шипуліну, Віталію Сауку, Євгенію Вітанову, Олександру Калмикову та багатьом іншим вручають Почесні грамоти, цінні подарунки. Святковий концерт — останній.

егка. А в
иться ра-
ретягував-
а кастрю-
ти машин-
інше, що
кухаря у
згоні.

дві дівчи-
ки успіш-
но своїми
сили, щоб
картувати,

(зараз —
рацювала
ний». Буд-
ть, у біль-
шіння до-
рез труд-

ежить від
пад, фар-
рипольєр'ї
і на ро-

о. Штука-
міробничі
З «Гори-

Третій, трудовий, закінчено. У товстій папці зонального звіту переведені на мову цифр і фактів довгі справи студентів з Харкова. Засвоїли 6,3 млн. крб. капіталовкладень [у соцзобов'язаннях значилося 5,7]. Перерахували у фонд ХІ Всеесвітнього фестивалю молоді і студентів у Гавані, у фонд будівництва м. Гагарін, Палацу піонерів у Ханої 8087 карбованців, зароблених у Дні ударної праці. 23 агітбригади виступили з 75 концертами, 89 лекторів прочитали 206 лекцій. Побудували 16 спортивних майданчиків, передали школярам 1035 книжок, обладнали три спеціальних кабінети, оформляли клуби, бібліотеки, працювали бюро добрих послуг...

Ось так схематично у зональному звіті виведено слір Надимського ЗСБЗ м. Харкова на далекій Тюменській землі.

Ніна ШЕХТЕР, наш спецкор.